

Preuss: Krácení valorizace penzí zřejmě protiústavní není

 [novinky.cz/clanek/domaci-preuss-kraceni-valorizace-penzi-zrejme-protiustavni-neni-40423552](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-preuss-kraceni-valorizace-penzi-zrejme-protiustavni-neni-40423552)

Může být podle vašeho názoru snížení valorizací penzí, jak navrhuje vláda, protiústavní?

Rozumím argumentům, které byly vzneseny, a chápu i tlak vůči této změně, ale domnívám se, že postup vlády protiústavní není, a pravděpodobně by k tomuto názoru dospěl i Ústavní soud po případném přezkumu.

Vláda schválila nižší valorizaci penzí

Domáci

Ústavní právník Jan Kysela v rozhovoru pro Právo řekl, že je možnost, že by ÚS shledal navrhovanou změnu jako retroaktivní. Mohl by to podle něj být zásah do práv už nabytých, což je nepřípustné.

Z hlediska argumentu retroaktivitou je situace opravdu nejsložitější. Existují judikatury, kde ÚS seznal, že je možné do nabytých práv takto zasáhnout, ale řekl, že zákonodárce musí postupovat obezřetně a že pro nepravou retroaktivitu musí být důvod. To je zde splněno, příčina je zřejmá, ekonomická situace, při níž by na budoucí důchody nemusely zbýt peníze. Ale otázka je, jestli vůbec k retroaktivitě dochází.

Foto: Právo

Ondřej Preuss, foto: Wikipedia.org

Vnímám to tak, že pravidla jsou zde obecně nastavena, a pokud se změní v mezidobí, nemusí to být protiústavní. Ale hlavně se neděje, že by se zákon úplně zrušil a že by valorizace nebyly. Dochází k redukci, ale intenzita není taková, aby se jednalo o protiústavní zásah. Jedná se o sociální právo, které má jiný charakter než právo vlastnické. Je to sice základní právo, není méně důležité, ale na rozdíl od vlastnického práva je definováno až samotným zákonem. Ostatní práva vycházejí z Listiny základních práv a svobod a zákony je jen omezují, tady je to naopak. A i podle ÚS tato práva podléhají testu racionality, ne proporcionality.

Vláda hází důchodce přes palubu, rozčílil se Havlíček

Domácí

Co to znamená?

Znamená to, že pokud je opatření vnitřně rozumné, úprava by měla obstát. Samozřejmě pokud nedojde k úplnému vyprázdnění práva, tedy že by se například úplně zrušily důchody nebo valorizace. Pokud bude tato úprava provedena předtím, než reálně vznikne prováděcí předpis, tak buď nebude vůbec retroaktivní, nebo půjde o nepravou retroaktivitu, která je přípustná.

Je podle vás správné nechat změnu valorizací přezkoumat Ústavním soudem?

Je to výsostné právo navrhovatelů. Bude to zřejmě přímo skupina poslanců, která navrhne zrušení tohoto zákona. Nelegitimní mi to nepřijde. Je to součást systému a ÚS by měl mít poslední slovo. Ale obecně není správné přenášet toto břemeno na soudy. Politickou odpovědnost za tento krok nesou poslanci. Je to samozřejmě

kontroverzní krok a kritiku opozice chápu, ale o těchto otázkách by neměly rozhodovat soudy, protože tuto odpovědnost nenesou. Předpokládám, že ÚS bude zdrženlivý, nelze ale vyloučit, že zasáhne.

Co by se stalo potom? Musel by stát peníze penzistům dorovnat?

Kdyby zákon zrušil, tak by skutečně účastníkům důchodového pojištění nárok na zbytek částky vznikl a stát by je musel zpětně vratet. Ale jsem skeptický k tomu, že by to ÚS udělal.

Odbory hrozí kvůli penzím demonstracemi

Domáci

